

Међународни научни скуп
САВРЕМЕНА СРПСКА ФОЛКЛОРИСТИКА 14
Ужице, 26 – 27. април 2024.

**КЊИГА АПСТРАКАТА И
ПРОГРАМ СКУПА**

International Scientific Conference
CONTEMPORARY SERBIAN FOLKLORISTICS 14
Užice, April 26 – 27, 2024.

**BOOK OF ABSTRACTS AND
CONFERENCE PROGRAMME**

Београд – Ужице, 2024
Belgrade – Užice, 2024

Издавачи

Удружење фолклориста Србије, Београд
Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”, Београд
Педагошки факултет у Ужицу Универзитета у Крагујевцу

За издаваче

Александра Бјелић
Снежана Маринковић
Данијела Поповић Николић

Уредници

Александра Бјелић
Немања Радуловић

Припрема за штампу

Матеа Милошевић

Штампа

Сору Studio

Тираж

60 примерака

Одржавање скупа подржали су

Министарство културе и информисања Републике Србије,
Град Ужице и
Градски културни центар у Ужицу

Удружење фолклориста Србије, Београд
Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”, Београд
Педагошки факултет у Ужицу, Ужице
Градски културни центар, Ужице
Град Ужице

Међународни научни скуп
САВРЕМЕНА СРПСКА ФОЛКЛОРИСТИКА 14
Ужице, 26 – 27. април 2024.

Association of Serbian Folklorists, Belgrade
University Library “Svetozar Marković”, Belgrade
Faculty of Education in Užice, Užice
City Cultural Center, Užice
City of Užice

International Scientific Conference
CONTEMPORARY SERBIAN FOLKLORISTICS 14
Užice, April 26 – 27, 2024

Програмски одбор

- Др Саша Бабич, научни сарадник, Институт за словенско народописје, Љубљана, Словенија
- Др Александра Бјелић, доцент, Педагошки факултет у Ужицу, Ужице, Србија
- Проф. др Данијела Васић, ванредни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, Србија
- Проф. др Варвара Е. Добрововољска, ванредни професор, Институт за словенску културу РДУ по имену А. Н. Косигина, Москва, Русија
- Др Марија Думнић Вилотијевић, виши научни сарадник, Музиколошки институт САНУ, Београд, Србија
- Др Давиде Ермагора, доцент, Универзитет у Торину, Торино, Италија
- Проф. др Љиљана Костић, редовни професор, Педагошки факултет у Ужицу, Ужице, Србија
- Др Јарослав Отченашек, доцент, Институт за етнологију Чешке академије наука / Карлов универзитет, Праг, Чешка
- Проф. др Јеленка Пандуревић, редовни професор, Филолошки факултет, Бања Лука, Република Српска
- Др Ноел Путник, научни сарадник, Етнографски институт САНУ, Београд, Србија
- Проф. др Немања Радуловић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, Србија
- Др Лада Стевановић, научни саветник, Етнографски институт САНУ, Београд, Србија
- Др Лидија Стојановић Лафазановска, научни саветник, Институт за фолклор „Марко Цепенков”, Скопље, Македонија
- Др Светослава Тончева, доцент, Институт за етнологија и фолклористика БАН, Софија, Бугарска

Организациони одбор

Доц. др Александра Бјелић, Педагошки факултет у Ужицу, Ужице

Проф. др Љиљана Костић, Педагошки факултет у Ужицу, Ужице

Проф. др Данијела Поповић Николић, Филозофски факултет
Универзитета у Нишу, Ниш

Мср Александра Прокић, Музичка школа „Војислав Лале
Стефановић”, Ужице

Проф. др Немања Радуловић, Филолошки факултет Универзитета
у Београду, Београд

Programme Committee

Saša Babič, PhD, Research Associate, Institute of Slovenian Ethnology,
Ljubljana, Slovenia

Aleksandra Bjelić, PhD, Assistant Professor, Faculty of Education
in Užice, Užice, Serbia

Danijela Vasić, PhD, Associate Professor, Faculty of Philology,
University of Belgrade, Belgrade, Serbia

Varvara E. Dobrovolskaya, PhD, Associate Professor, Institute of Slavic
Culture of the Kosygin Russian State University, Moscow, Russia

Marija Dumnić Vilotijević, PhD, Senior Research Associate, Institute
of Musicology SASA, Belgrade, Serbia

Davide Ermacora, PhD, Assistant Professor, University of Turin,
Turin, Italy

Ljiljana Kostić, PhD, Full Professor, Faculty of Education in Užice,
Užice

Jaroslav Otčenášek, PhD, Assistant Professor, Institute of Ethnology
of the Czech Academy of Sciences / Charles University, Prague,
the Czech Republic

Jelenka Pandurević, PhD, Full Professor, Faculty of Philology, Banja
Luka, the Republic of Srpska

Noel Putnik, PhD, Research Associate, Institute of Ethnography
SASA, Belgrade, Serbia

Nemanja Radulović, PhD, Full Professor, Faculty of Philology,
University of Belgrade, Belgrade, Serbia

Lada Stevanović, PhD, Principal Research Fellow, Institute of
Ethnography SASA, Belgrade, Serbia

Lidija Stojanović Lafazanovska, PhD, Principal Research Fellow,
“Marko Cepenkov” Institute of Folklore, Skopje, Macedonia

Svetoslava Tončeva, PhD, Assistant Professor, Institute of Ethnology
and Folklore Studies BAS, Sofia, Bulgaria

Organising Committee

Aleksandra Bjelić, PhD, Faculty of Education in Užice, Užice

Ljiljana Kostić, PhD, Faculty of Education in Užice, Užice, Serbia

Danijela Popović Nikolić, PhD, Faculty of Philosophy, University
of Niš, Niš

Aleksandra Prokić, MA, (Music School “Vojislav Lale Stefanović”,
Užice

Nemanja Radulović, PhD, Faculty of Philology, University of
Belgrade, Belgrade

Теме

а) *Извори фолклористичких истраживања: теренски, архивски, дигитални, алтернативни...*

Критичко разматрање самих извора и односа фолклористике према њима кроз историју важно је питање је за дисциплинарно самоодређење. Било да је реч о теренском или архивском раду, било да истраживачи долазе из области историје књижевности и лингвистике, етнологије или етномузикологије, однос према изворима и према томе како су претходни истраживачи формирали своје теорије на основу извора отвара низ методолошких изазова. Велики процеси дигитализације додали су нову димензију овом питању, а „новија схватања“ фолклора условила су и другачији однос према грађи која се сматра фолклорном и још више према оној грађи која се обично није посматрала као традиционални фолклорни извор. У оквиру теме могу бити представљени резултати истраживања који испитују врсте грађе и начине њеног прикупљања, студије појединих извора и студије из историје фолклористике.

б) *Фолклор ужичког краја*

У оквиру теме могу бити представљена фолклористичка истраживања (теренска, архивска и алтернативна) која се темеље на грађи локално омеђеној ужичким рејоном. У обзир долазе све дисциплине којима је фолклор предмет интересовања, као и методичко-педагошки приступи који би своје проучавање темељили на поменутом фолклорном фонду.

в) *Савремена фолклористика*

У оквиру теме могу бити представљени резултати актуелних теренских и архивских истраживања и радови који предлажу и испитују нове приступе и проблеме у свим дисциплинама којима је фолклор (у најширем смислу) предмет интересовања, од народне књижевности, преко етнологије, антропологије, етномузикологије, етнокореологије, примењене лингвистике, па све до историје науке.

Topics

a) *Sources of folkloristic research: field research, archival sources, digital sources, alternative sources...*

Critical consideration of sources and of the approach of folkloristics to them throughout history represents an important question for the discipline's self-definition. Whether it is field or archival research, whether researchers work in the field of the history of literature and linguistics, ethnology or ethnomusicology, the approach to sources as well as to the ways previous researchers proposed their theories based on the sources used brings up a number of challenging methodological questions. The great processes of digitalization have added a new dimension to this question, and "the more recent interpretations" of folklore have led to a different approach to folklore data and even more different approach to the data which were not normally viewed as a traditional folklore source. Within the framework of this topic, research results investigating types of data and data collection methods, studies of specific types of sources, as well as studies of folkloristics history may be presented.

b) *Folklore of the Užice region*

Within the framework of this topic, folkloristic research (field research, archival research and alternative research) based on the data collected from the Užice region may be presented. All disciplines whose subject of study is folklore, as well as methodological-educational approaches whose research is based on the aforementioned folklore data are welcome.

c) *Contemporary folkloristics*

Within the framework of this topic, the results of the ongoing field and archival research as well as papers proposing and investigating new approaches and problems in all disciplines whose subject of study is folklore (in its broadest sense), from folk literature, ethnology, anthropology, ethnomusicology, ethnochoreology, applied linguistics, to the history of science may be presented.

ΠΡΟΓΡΑΜ ΣΚΥΠΙΑ

CONFERENCE PROGRAMME

ПЕТАК, 26. АПРИЛ / FRIDAY, APRIL 26

8.30 Полазак из Београда / Departure from Belgrade

12.00 Долазак у Ужице, смештај и регистрација учесника / Arrival in Užice, accommodation and registration of participants

13.00 РУЧАК / LUNCH

14.00 Отварање скупа / Opening ceremony

Снежана Маринковић, декан Педагошког факултета у Ужицу / Snežana Marinković, Dean of Faculty of Education in Užice

Филип Баралић, директор Градског културног центра у Ужицу / Filip Baralić, director of City Cultural Center of Užice

Данијела Поповић Николић, председница Удружења фолклориста Србије / President of the Association of Serbian Folklorists

14.30 Пленарно предавање / Keynote lecture
Председава: / Chair: Данка Лајић Михајловић

Саша Д. Кнежевић, *Фолклорна орнаментика поезије Слободана Ристовића*

15.15 ПАУЗА ЗА КАФУ / COFFEE BREAK

15.45 Сесија 1а / Session 1a

Председава: / Chair: Данијела Поповић Николић

Данијела Василијевић, Жана Бојовић, *Народна ношња ужичког краја – идентитетска самоспознаја младих*

15.45 Сесија 1б / Session 1b (Zoom сесија)

Председава: / Chair: Веселка Тончева

Весна Петерска, *Архивските и теренските истражувања како извори за промоција и заштита на нематеријалното културно наследство*

Јелена Тоскић, *Фолклор и туризам – очување локалног фолклора или измишљање садржаја*

Александра Прокић,
Историјат тамбурашке музике у Ужицу од краја 19. века до данас

Марина Младеновић, *Збирка народних приповедака Вида Жуњића*

Драгана Цвијовић,
Јована Шћеповић
Пејоративи којима се именује човек у Речнику ужичког говора Р. Цвијетића

Дискусија / Discussion

Данијела Васић,
Сусрети Истока и Запада у светлу формирања јапанске фолклористике

Варвара Добровольская,
Похоронно-поминална обрядност в селе Задушное Новосильского района Орловской области

Лиђија Стојановић,
Фолклористички изазови: извори фолклорне грађе

Анна Плотникова,
Ужицкая народная традиция в широком южнославянском контексте

Дискусија / Discussion

17.15 ПАУЗА ЗА КАФУ / COFFEE BREAK

18.30 КОНЦЕРТ / CONCERT

20.00 ВЕЧЕРА / DINNER

СУБОТА, 27. АПРИЛ / SATURDAY, APRIL 27

8.00 ДОРУЧАК / BREAKFAST

9.00 Сесија 2 / Session 2

Председава: / Chair: Ана Рингачева

Данијела Поповић Николић, *Архив усменог стваралаштва
Филозофског факултета у Нишу: настанак, структура
и значај*

Јеленка Пандуревић, *Шегрти, калфе и мајстори. Прилог
проучавању историје националне науке*

Немања Радуловић, *Фолклор Београда за време окупације 1941–1944.
и питање извора*

Александра Бјелић, *Полемика око аутентичности антологије
Одабране народне приповетке Милорада Панића-Сурепе
и Војислава М. Јовановића*

Драган Цицварић, *Митолошка основа српских фантастичних
приповетки са краја XIX века*

Дискусија / Discussion

10.30 Сесија 3 / Session 3

Председава: / Chair: Јарослав Отченашек

Сузана Мицева, *Митот и сказната како основа за создавање
на книжевните ликови во првите дела на македонската
книжевност за деца*

Ана Витанова-Рингачева, Катерина Панов-Кожаров, *Рогот на
изобилството – од митот и фолклорот до современата
книжевност*

Сава Дамјанов, *Виртуелни простори фолклора*

Миломир Максимовић, *Жупан Никола Алтомановић у историјској свести Ужичана*

Миљивој Бајшански, *Женидба Душанова: варијанте*

Дискусија / Discussion

12.00 ПАУЗА ЗА КАФУ / COFFEE BREAK

12.15 Сесија 4 / Session 4

Председава: / Chair: Саша Д. Кнежевић

Јарослав Отченашек, *Чешки интерес за српски фолклор након 1945. године у преводима*

Данијела Лекић, *Епитет српске и староенглеске епике и теорија усмене формулативности*

Бојана Максимовић, *Еде као извори истраживања староиндијске књижевности*

Дискусија / Discussion

13.15 Сесија 5 / Session 5

Председава: / Chair: Јеленка Пандуревић

Веселка Тончева, *Извори за етномузиколошки изследвања: првите публикации на песни с нотни текстове в Бџлгария от края на XIX и началото на XX век*

Данка Лајић Михајловић, *Грамофонске плоче као извори у етномузиколошким истраживањима*

Ана Витанова-Рингачева, *Македонските Русалми денес – реликт на древните ритуални игри*

Дискусија / Discussion

14.15 РУЧАК / LUNCH

15.30 Посета Старом граду / Trip to Old Town

**17.00 ЗАВРШНА ДИСКУСИЈА И ЗАТВАРАЊЕ СКУПА /
FINAL DISCUSSION AND CONFERENCE CLOSING**

18.00 Повратак за Београд / Departure from Užice

АПСТРАКТИ

ABSTRACTS

Миљивој Бајшански

Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду

Нови Сад, Србија

bajsanskimilivoj4@gmail.com

Женидба Душанова: варијанте

У раду се анализирају две варијанте песме *Женидба Душанова*: једна коју је објавио Стојан Новаковић (у часопису *Archiv für slavische Philologie*, год. 3) и друга коју је испевао Тешан Подруговић (СНП II: бр. 29). Новаковић је објавио фрагмент варијанте, јер она није сачувана у целини. У питању је варијанта из приморских рукописа, записана у Дубровнику, за коју Владан Недић сматра да је из позног 18. века. У овом истраживању анализирамо варијантне сижее и целине песама, мотиве, топониме, језички план. Иако се у компаративном кључу сагледава фрагмент песме наспрам Тешанове целе и развијене варијанте, довољно нам је да закључимо од које грађе се, како и на који начин развијала Тешанова варијанта *Душанове женидбе*.

Александра Бјелић

Педагошки факултет у Ужицу Универзитета у Крагујевцу

Ужице, Србија

aleksandra.bjelic@gmail.com

Полемика око аутентичности антологије

Одабране народне приповетке

Милорада Панића-Сурепа и Војислава М. Јовановића

Милорад Панић Сурепа је био јавно „оптужен” од стране Војислава М. Јовановића да је плагирао његову збирку српских народних приповедака. На основу бележака, преписа писама и нацрта текстова које смо пронашли у рукописној заоставштини Војислава Јовановића Марамбоа у фасцикли насловљеној „Сурепа”, али и штампане преписке ових двају антологичара у *НИН*-у, проучићемо њихову полемику у вези са аутентичношћу антологије.

Данијела Василијевић, Жана Бојовић
Педагошки факултет у Ужицу Универзитета у Крагујевцу
Ужице, Србија
d.vasilijevic123@gmail.com, bojovic@pfu.kg.ac.rs

Народна ношња ужичког краја – идентитетска самоспознаја младих

На темељу раније спроведених истраживања о националном идентитету и вредносној оријентацији младих, са педагошког аспекта се приступа проблему истраживања: да ли и како младе Ере перципирају значај идентитетске самоспознаје, односно да ли схватају важност познавања локалне народне ношње. Будући да је град Ужице проглашен за националну престоницу културе за 2024. годину, где је програмски фокус на интра, интер и мултикултурним вредностима сагледаним кроз јединствену вишесмерну идентитетску матрицу, засновану на стваралачкој синтези традиционалног и савременог, истраживачка пажња усмерена је на младе, кључне носиоце и прормотере идентитетског кода. Из тог разлога узорак је намеран, стратификован и чини га 100 ученика средњих школа Града Ужица узраста од 17–18 година. Примењена је дескриптивна метода и техника анкетаирања. Статистичка обрада података извршена применом СПСС софтверског пакета је показала да млади недовољно познају локалну ношњу и њене специфичност, порекло и значења, али да показују спремност да сазнају више. У том смислу очекују подршку школског образовног система, културних установа Града, медија, удружења грађана...

Значај истраживања треба тумачити у контексту стварања компетенција код младих за разумевање вишезначаја локалне народне ношње, препознавања и разумевање разноликог идентитетског израза опредељеног у српској народној ношњи разних крајева које је насељавало и насељава српско живље. Идентитетска самоспознаја је основ и пут ка упознавању, уважавању и разумевању других и другачијих идентитета.

Данијела Васић

Филолошки факултет Универзитета у Београду

Београд, Србија

vasic.danijela@fil.bg.ac.rs

Сусрети Истока и Запада у светлу формирања јапанске фолклористике

Меиђи период (1868–1920) и отварање земље после два и по века самоизолације, феудалном Јапану доносе преображај у модерну државу, отворену за стране утицаје на свим пољима, па и на интелектуалном и културном плану. Јапанци бораве на студијама у иностранству, где се упознају с европским (књижевним) идејама, а по повратку у земљу покрећу нове научне дисциплине. Развијају се и интересовања за народну културу и откривају вредности усмене прозе, нарочито народних приповедака и легенди. Тако се тридесетих година 20. века формира фолклористика, и то под будним оком свог оснивача, Кунија Јанагите, који је био упућен у домете ове научне дисциплине у Европи. Одређене Јанагитине идеје очигледно се рађају под утицајем страних мисли, неке се случајно подударе, а савремени проучаваоци рада јапанског мислиоца излазе и с новим теоријама. Једно је сигурно, у Јанагитино време западне идеје су разним каналима стизале до јапанских научника, где су, у складу с датим приликама, прихватане, одбациване или трансформисане. С друге стране, како тада, тако и данас, јапанске идеје тешко продиру у стране научне кругове. Определељујући се за изолацију, која је превасходно узрокована језичком баријером, јапански фолклористи не само да ризикују сопствену маргинализацију, већ остатак света лишавају драгоцених достигнућа, знања и теоријског доприноса.

Ана Витанова-Рингачева
Универзитет „Гоце Делчев“
Штип, Република Северна Македонија
ana.ringaceva@ugd.edu.mk

Македонските Русалии денес – реликт на древните ритуални игри

Русалиите како машки обредни поворки коишто во минатото биле активни во времето на т.н. некрстени денови, претставуваат интегрален дел од македонската обредна традиција. Нивната активност во т.н. обредно време има заштитна функција. Човекот соочен со сите лица на злото, уште од најдлабоката древност се обидува за му се спротивстави, да го обесили и обезличи. Еден од начините како да се зауздаат злите сили била примената на танцот и играта како дел од синкретичната пракса на нашиот древен предок. Русалиските игри во Македонија (во Струмичкиот и Гевгелиско-валандовскиот регион) се практикувале до втората половина на XX век кога, русалиските дружини, сè уште ги крстосувале македонските села. Имено, русалиските игри во нивната изворна форма и обредната практика што произлегува од нив, повеќе не се среќаваат. Тие одамна ја изгубиле својата вистинска форма и содржина, како и целта. Она што денес го имаме како сведоштво за некогашните игри се фолклорните дружини коишто се уште го негуваат русалиството како реликт од древните обредни игри кои биле практикувани од нивните предци. Во овој труд ќе се обидеме да направиме пресек на русалиската обредна традиција во Македонија некогаш и денес кога истата се применува во современ контекст, видеоизменета форма и поинаква цел.

Ана Витанова-Рингачева, Катерина Панов-Кожаров
Универзитет „Гоце Делчев“
Штип, Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Скопје, Република Северна Македонија
ana.ringaceva@ugd.edu.mk, katerinakozharov@gmail.com

Рогот на изобилството
– од митот и фолклорот до современата книжевност

Трудов има задача да ја осветли невидливата енергија која врзува ралични времиња и различни простори преку моќта на митот. Интересно е како приказната за *рогот на изобилството* чиј зародиш е веројатно врзан со митот за богот Зевс во старогрчката митологија, се јавува кај многу антички народи, а особено е израена кај раните жители на В. Британија – Келтите кои живееле во железното и римско доба, каде рогот симболизирал богатство, изобилство, плодност и храна. Истиот мотив за *рогот на изобилството* е најден на македонско тло во приказна раскажана од жител на село Сачево, Струмичко (роден 1940 г.) во 2016 год. Едно од најпознатите светски одекнато македонско име во светот на поезијата и прозата, Никола Маџиров, правејќи итертекстуализација на оваа локална народна приказна, неодамна го објави својот неонаратив на темава преку книга за деца, сликовница, со наслов „Рокчето“. И токму на овој начин, симболот на надежта вткен во митот за рогот, останува на најмладите и продолжува да живее во нив и преку нив.

Рогот на изобилството е антички симбол на безграничното изобилство. Води потекло од латинските зборови *cornu* – рог и *cornuae* – изобилство. Оттука и современиот англиски термин *cornucopia* кој означува изобилство, извор на изобилство или сад во форма на рог, полн со овошје и цвеќе (чест симбол во уметноста и еден од главните детали за Денот на благодарноста до ден денешен во САД).

Големината и значајноста токму на овој мит го потврдува и изборот на првата буква во семиските јазици *alef* (од каде води потекло грчката α , па и македонската прва буква во азбуката А) која има и термилолошко значење кое означува ништо друго туку **бик**.

Заклучоците се во насока на потврдување на идејата дека сè е однапред кажано или некаде напишано, дека сите ние, во времињата назад и напред, ги живееме и одживуваме истите драми само во различен контекст. А поголем легислативец во таа смисла од митот и легендата вткаени во народниот фолклор не постои.

Сава Дамјанов

JISU: Jilin International Studies University

Changchun, Jilin, Kina

koderdam@gmail.com

Виртуелни простори фолклора

У доба четврте технолошке револуције, дигитални простор функционише као „реална” паралелна стварност па стога у њој имамо и разне уметничке артефакте, као и неке нове видове онога што је Бахтин (поводом Раблеа) назвао „народном културом”. Иако је то доста широк појам, свакако да садржи разнолике фолклорне елементе а у тзв. *техносфери* (тј. дигитално-виртуелном простору) ти елементи су скроз нови и непознати у контексту традиционалне фолкористике. Овај рад осветлиће управо њих, као и другачије начине њиховог преношења („традирања”) који су увек везани за ИТ технологију.

Добровольская Варвара

Российский государственный университет имени А. Н. Косыгина
(Технологии. Дизайн. Искусство)

Москва, Русија

dobrovolska@inbox.ru

Похоронно-поминальная обрядность в селе Задушное Новосильского района Орловской области

В рамках цикла фольклорных экспедиций по выявлению объектов нематериального культурного наследия народов России в 2022 г. прошла экспедиция в Орловскую область. Одним из населенных пунктов, где были сделаны полевые записи, стало с. Задушное Новосильского района. Похоронно-поминальная обрядность хорошо сохранилась на данной территории. Информанты помнят большинство этапов и действий обрядового комплекса значительное место в похоронно-поминальной обрядности села и близлежащих деревень занимал обряд «проводы души», который совершался на сороковой день после смерти человека. Особый интерес представляет и ритуальная выпечка и обрядовая кухня.

Саша Д. Кнежевић

Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву

Пале, Босна и Херцеговина

knezsaa@yahoo.com

Фолклорна орнаментика поезије Слободана Ристовића

Слободан Ристовић је рођен у Чајетини и по свему се, између осталог, може посматрати као завичајни пјесник ужичког краја. Његова је поезија народна у најдубљем смислу те ријечи, по духу и језику, у осјећању туге и љубави, у суштини вјеровања у Бога, земљу, завичај и огњиште. Она није нападно оптерећена фолклорним елементима, него, је суптилно испреплетена орнаментима који је оплемењују и чине исконском пјесмом.

Данка Лајић Михајловић
Музиколошки институт САНУ
Београд, Србија
danka.lajic.mihajlovic@gmail.com

Грамофонске плоче као извори у етномузиколошким истраживањима

Промовисањем теренских истраживања као примарне методе у етномузикологији у први план су стављени документарни снимци музике као извори. Међутим, концептуалне промене у дисциплини, делимично у вези с технолошким иновацијама, допринеле су уважавању других врста звучних извора као такође релевантних за проучавања 'музике у култури' и (ли) 'музике као културе', како је етномузикологија усмеравана у другој половини 20. века из правца антропологије музике. Широка доступност података различитих врста захваљујући интернету и могућност дигитализације аналогних снимака скренули су пажњу на грамофонске плоче, нарочито оне из почетне фазе дискографске индустрије. Реч је о снимцима намењеним тржишту, пласираним путем носача звука који је био иновација и употребљив само с посебним апаратом за репродукцију, што је неопходно имати у виду када се проучавају музика и музицирање овековечено на тај начин.

Иако се ова врста извора већ неко време користи и у српској етномузикологији, њихов потенцијал и лимити нису детаљније разматрани. У односу на инострану литературу на ту тему, посебно ће бити указано на методолошку захтевност проучавања дискографија „малих нација”, као и на аналитичке и интерпретативне изазове кад је реч о оваквим изворима. Коначно, иако је реч о изворим од примарне важности за истраживања музике, биће указано и на њихову вредност за шире сагледавање односа фолклора и медија, односно фолклора и индустрија, те доприноса хуманистици у целини.

Данијела Лекић

Институт за књижевност и уметност

Београд, Србија

danijelamitrovic.16@gmail.com

Епитет српске и староенглеске епике и теорија усмене формулативности

Циљ овог рада јесте испитивање начина на који се епитет користи у српској и староенглеској епици јер се претпоставља да ће ово „јак“ место епике скривати у себи традиционалан начин реферисања на различите ентитете од важности за теме о којима се пева. Чињеница да епске песме певају о великим јунацима биће полазишна тачка за испитивање начина на који се ти јунаци одређују. Под претпоставком да се у усменој природи ових двеју традиција крије истоветан или веома сличан начин на који се одређују јунаци, њихово оружје и уопште ратници, испитиваће се формулативност ових епских песама, уз покушај интерпретација значења момената у којима се од истоветне традиције одступа. Указивањем на сличности са хомерским еповима покушаћемо да истакнемо могућност постојања индоевропске основе обеју традиција.

Бојана Максимовић

Филолошки факултет Универзитета у Београду

Београд, Србија

bojanammaksimovic@gmail.com

***Еде* као извори истраживања староиндијске књижевности**

Поетска и *Прозна Еда* представљају најзначајније текстуалне изворе за проучавање старонордијске религије, митологије и поезије. Оба дела настала су на Исланду, у XIII веку, а написана су на норенском језику, који је био у употреби на тлу данашње Норвешке и Исланда од оквирно 800. до 1350. године. Назив *Поетска*, тј. *Старија Еда*, односи се на компилацију старонордијске митолошке, гномске (дидактичке) и јуначке поезије, која се пре записивања вековима преносила усменим путем, и која се сматра јединственом појавом на ширем германском подручју. *Прозна Еда*, такође позната и као *Млађа*, односно *Сноријева Еда*, из пера исландског историчара, песника и политичара Снорија Стурласона од свог настанка обликовала је поимање *Старије Еде* и усмеравала ток научних истраживања. Будући да као најстарија поетика староскандинавске књижевности садржи кључ за (делимично) разумевање криптичних текстова *Поетске Еде*, проучаваоци старонордијске митологије и књижевности често су је узимали као полазиште за своја тумачења, што се донекле практикује и данас. Циљ овог рада јесте да пружи критички преглед досадашњих проучавања *Еда*, али и да представи савремене токове у истраживању староскандинавске књижевности с упориштем у ова два текстуална извора.

Миломир Максимовић
Техничка школа Ужице
Ужице, Србија
milomir.maksimovic84@gmail.com

Жупан Никола Алтомановић у историјској свести Ужичана

У саопштењу ће бити осветљено место жупана Николе Алтомановића у историјској свести становника Ужица. Након кратког осврта на историјски лик жупана Николе, младог великаша из западног дела Српског царства који је био и кандидат за српски престо након смрти цара Уроша 1371. године, биће изложен преглед локалне традиције о некадашњем господару Ужичког града. Најстарија забележена предања о Алтомановићу записао је Стојан Обрадовић, судски чиновник из средине 19. века, чије је дело недовољно познато љубитељима историје Ужица. У излагању ће посебна пажња бити посвећена поређењу историјског Николе Алтомановића и савремене традиције о некадашњем господару Ужица, као и чиниоцима који су утицали на формирање поменутих ставова.

Сузана Мицева

Институт за фолклор „Марко Цепенков”

Скопје, Република Северна Македонија

suzanamicev@gmail.com

**Митот и сказната како основа за
создавање на книжевните ликови во првите дела
на македонската книжевност за деца**

Македонската литература за деца забрзано се развива во повоениот период, односно по 1945 година. Тоа е време и кога се кодифицира современиот литературен јазик, па авторите имаат силна желба и волја да создаваат творештво за најмладата публика на македонски јазик. Современите истражувачи се едногласни дека токму раните дела на македонската книжевност за деца се длабоко напоени од фолклорните и митолошки мотиви, затоа што сметаат дека литературата се развива на плеќите на усната народна книжевност. Сказната како уметничко дело присвојува некои елементи од народната, особено чудесноста, како и некои ликови кои со своето однесување стануваат фактори на таа чудесност. Сепак, уметничката сказна претендира и на некоја своја индивидуалност која ѝ ја дава авторот кој и покрај просторната недерминираност ја става во еден контекст каде секојдневнието се набљудува од поинаква перспектива која ја даваат токму невообичаените, чудесни особини на главните јунаци и ликови. Во овој труд ќе ги бараме токму оние фолклорно-митолошки отпечатоци кои послужиле како основа за создавање на книжевните ликови во раните дела на македонската книжевност за деца. Ќе се задржиме врз примерот на некои сказни, како „Сказна за детето Вилен” од Глигор Поповски и „Сказна за шеќерното дете” од Славко Јаневски.

Марина Младеновић Митровић
Институт за књижевност и уметност
Београд, Србија
marinamladenovic@hotmail.com

Збирка народних приповедака Вида Жуњића

Збирка народних приповедака Вида Жуњића део је Етнографске збирке која се чува у Архиву САНУ. Рукопис садржи 45 приповедака забележених крајем 1886. и почетком 1887. године у околини Ужица. У подацима Архива САНУ наводи се да је сакупљач био гуслар, а осим тога нема других података. Веселин Чајкановић штампао је део материјала у збирци *Српске народне приповетке* (1927). У раду се анализира грађа, сакупљачеви подаци о начину рада и информаторима, као и Чајкановићев однос према грађи.

Јарослав Отченашек

Етнолошки институт Чешке академије наука

Праг, Чешка

otcenasek@eu.cas.cz

Чешки интерес за српски фолклор након 1945. године у преводима

Велики чешки интерес за српски фолклор, пре свега за жанровима јуначких песама, бајки и прича, започео је у XIX, а наставио се у XX веку. Тек након Другог светског рата јавио се систематичан рад на презентацији богатства српске усмене литературе чешким читаоцима. Најважнијим преводом сматра се антологија *Srbské lidové povídky (Српске народне приче)* Вука Стефановића Караџића, издата у едицији Рудолфа Лужика у издавачкој кући Одеон 1959. године. Друга антологија овог типа В. С. Караџића *Příslloví a pořekadla (Српске народне пословице)* је била издата 1987. поново у Одеону у преводу Ирене Венигове.

Осим ових главних дела објављено је и неколико мањих књига и превода у часописима.

Преводи фолклорних текстова су веома важни за боље разумевање других народа. Због тога можемо речи да чешко друштво има доста добру шансу да боље упозна српски народ преко споменутих превода. У реферату ћемо мало детаљније представити преводе након 1945. године, како бисмо српској научној јавности представили његове одјеке у чешкој рецепцији.

Јеленка Ј. Пандуревић

Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци

Бања Лука, Босна и Херцеговина

jelenka.pandurevic@ff.unibl.org

Шегрти, калфе и мајстори.

Прилог проучавању историје националне науке

У овом раду полази се од претпоставке да је анализом грађе која долази из тзв. секундарних/наративних, превасходно рукописних извора (писма, дописнице, документа, извјештаји, записници, биљешке, аутобиографски записи) могуће освијетлити концепције, интенције и политике етнографских истраживања и српске етнологије као науке у настајању. У основи ове анализе је рад Јована Цвијића на изградњи систематског интердисциплинарног теренског истраживања и институционалног усмјеравања у складу са ширим теоријским поставкама и балканским перспективама, а закључци се изводе на узорку који чине прилози сарадника на теренском истраживању Босне и Херцеговине. Прати се и конкретизација Цвијићевих идејних и методолошких поставки у раду етнографа аматера (Милан Карановић, Никола Кашиковић, Јован Мутић, Јован Зорић и др.), затим њихова сарадња са институцијама (Српска краљевска академија; Земаљски музеј у Сарајеву; Музеј Врбаске бановине), као и комуникација са научницима (Веселин Чајкановић, Владимир Дворниковић и др.). У закључку се разматрају различита поимања концепта „националног рада” у области теренског истраживања народне културе и различити типови ангажмана који претендује да буде допринос националној науци.

Весна Петреска

Институт за фолклор „Марко Цепенков”,

Универзитет „Св. Кирил и Методиј”

Скопје, Република Северна Македонија

petreskavesna75@gmail.com

Архивските и теренските истражувања како извори за промоција и заштита на нематеријалното културно наследство

Истражувањето ќе се однесува на теренските истражувања, кои во досегашните фолклористички, етнолошки, антрополошки истражувања беа основата, но и сеуште се на овие науки. Ќе се земат предвид и архивските истражувања, пред сè истражувањата на Архивот на Институтот за фолклор „Марко Цепенков” – Скопје. Овие истражувања – теренските и архивските нудат и нови предизвици околу истражувањето на нематеријалното културно наследство. Забрзаните промени во новото време кои неминовно доведуваат до губење на елементи на традицијата, на народната култура, фолклорот, сега се гледаат како нематеријално културно наследство, и го отвораат и прашањето за негова заштита, што е и една од перспективите на фолклористичките и етнолошките истражувања. Нематеријалното културно наследство во кое спаѓаат фолклор, обичаи, знаења, јазик се значајни маркери за чувството на идентитет и континуитет, и нив, заедниците, групите или во некои случаи индивидуите ги препознааат како дел од нивното културно наследство, пред сè на живото културно наследство. Архивските и теренските извори, но, и дигитализацијата се значајни за истражувањето на нематеријалното културно наследство, пред сè за: негова промоција, претставување, а со тоа е изразена и неговата перформативна страна и негова заштита.

Анна Плотникова
Институт славяноведения РАН
Москва, Русија
annaplotn@mail.ru

Ужицкая народная традиция в широком южнославянском контексте

На основе полевого материала из сел Мионица и Скакавци (окрестности Косьерича), собранного автором в октябре 2016 г. по этнолингвистическому вопроснику, будет представлена народная традиция данного региона с упором на мифологические мировоззрения на природу (град, гром, дождь и др.) в контексте народных представлений ужицкого края в целом. Для более широкого взгляда на место рассматриваемой традиции в западносербском ареале привлекаются как собственные полевые исследования в Драгачево (1997 г.), так и опубликованные источники: работы основателей Московской этнолингвистической школы – Н.И. Толстого и С.М. Толстой; сербских этнографов и фольклористов (С. Зечевица, Т. Джорджевича, Л. Раденковича и др.). Рассматривая культурную традицию как текст (в данном случае локальный текст на более широком фоне) возможно показать отношения синонимии и омонимии, парадигматические и синтагматические связи в системе. Свообразным входом в предложенную проблематику, касающуюся сферы природы, будет служить система западносербской народной мифологии, на поле которой раскрывается восприятие последствий позитивных и неблагоприятных природных явлений, а также роль человека, которому приписываются сверхъестественные свойства противостоять стихии. С целью этнолингвистического анализа фрагментов традиции в более широком южнославянском контексте учитываются данные из центральной, юго-западной, южной и восточной Сербии, а также из Боснии и Герцеговины (Республики Сербской в регионе Приедора, в селах окрестностей Сараево и Високо), где автор проводил собственные полевые исследования.

Данијела Поповић Николић

Филозофски факултет Универзитета у Нишу

Ниш, Србија

daniijela.popovic.nikolic@filfak.ni.ac.rs

**Архив усменог стваралаштва
Филозофског факултета у Нишу:
настанак, структура и значај**

Полазећи од представе о значају бележења фолклорне грађе на терену и њеног представљања за потребе научне рецепције, у овом раду усмерени смо ка питањима архивирања, класификације и систематизације прикупљеног материјала, о којима ћемо говорити ослањајући се на примере различитих аспеката функционисања Архива усменог стваралаштва катедре Србистика Филозофског факултета у Нишу.

Фокус истраживања усмерен је ка процесу настајања архива, опису његовог садашњег статуса, могућностима развоја и прилагођавања дигиталној технологији. Са освртима на методологију бележења, архивирања и досадашње праксе презентације биће анализирани предности и недостаци различитих форми чувања материјала (дигитално и класично архивирање). Имајући у виду опредељење организатора архива да се грађа чува доминантно у дигиталном облику (аудио, видео и фото, скенирана документација), у раду ће бити приказана структура дигиталног дела архива, систематизација интегралног корпуса теренских разговора, класификација на подсегменте у којима се налази екстрахована грађа (протоколи вођених разговора, жанрови, саговорници, извештаји о тимским теренским истраживањима, подаци о објављеној грађи и научним радовима у којима је она анализирана итд.), као и интернет презентација одабране грађе.

Део рада биће посвећен разматрању организационих проблема (руковођење, власништво, одржавање архива, промоција, доступност ширим научним круговима), њихових узрока и могућности превазилажења.

Александра Прокић

Музичка школа „Војислав-Лале Стефановић” Ужице

Ужице, Србија

aprokic97@gmail.com

Историјат тамбурашке музике у Ужицу од краја 19. века до данас

Иако се тамбурашки оркестри кроз историјске списе и саму праксу најпре везују за простор Војводине, након Првог светског рата тамбураши заузимају важно место у развоју културног аматеризма града Ужица и околине. О постојању тамбурашких оркестара у западном делу Србије нема пуно писаних података али се кроз бројне фотографије и интервјуе са актерима праксе може потврдити деценијско присуство. Да је тамбурашка пракса старија од трубачке сведоче записи ужичког етнолога др Радослава –Рада Познановића (1924–2014) који је свирање на тамбури, према речима његових потомака, научио од својих стричева. Од прве деценије прошлог века па све до 2000-их, под окриљем локалних културно-уметничких друштава или фабрика интензивно је радило неколико тамбурашких ансамбала који су као део музичке секције наступали на простору некадашње Југославије али и Европе. Неинституционализована тамбурашка пракса Ужица деловала је и у кафанском окружењу те су се поред романси, староградских и циганских песама могле чути народне песме и кола. Развијена градска тамбурашка пракса допринела је и оснивању Фестивала тамбурашке музике који је од 2003. до 2012. године у Ужицу окупао тамбурашке оркестре који су деловали на простору бивше Југославије али и шире.

Немања Радуловић

Филолошки факултет Универзитета у Београду

Београд, Србија

nem_radulovic@yahoo.com

Фолклор Београда за време окупације 1941–1944. и питање извора

Градски фолклор, нарочито у дијахронијској перспективи, још увек је недовољно обрађена тема српске фолклористике. Укључење извора који нису стандардни фолклористички помаже да се открију „невидљиви” облици фолклора као што је београдски фолклор за време окупације. Мемоаристика, дневници, историјска грађа (службени и дипломатски извештаји) откривају да је у Београду за време немачке окупације постојао врло жив фолклор: вицеди на рачун окупатора, подругљиве и пародијске песме, које су биле својеврстан тип отпора и доводиле и до тешких последица, предања застрашујућег карактера. С друге стране обрасци традиционалног фолклора користили су се у колаборационистичкој пропаганди (епска песма). Иста грађа открива и како је с крајем окупације и доласком комуниста на власт дошло до целог новог таласа реаговања у фолклору, првенствено у форми вица и песме. Тако је ова грађа уједно и прилог политичком фолклору. На теоријском плану отвара се питање односа између издвајања извора и саме дефиниције фолклора.

Лидија Стојановић

Институт за фолклор „Марко Цепенков”,

Универзитет Св. Кирил и Методиј

Скопје, Република Северна Македонија

lidijast@ukim.edu.mk

Фолклористички изазови: извори фолклорне грађе

Садашњи контекст брише границе између уметности индустријализованих земаља и уметности остатка света, између „елитних” и „ниских” жанрова, између уметника и критичара, између етнолога и историчара [...]. Заједно, ове промене представљају сложену преоријентацију коју чине различити елементи. Али на неком одређеном нивоу, сваки се креће у истом правцу: они оспоравају конвенционалну структуру истраживања и предлажу укидање граница које су обликовале традиционално проучавање уметности – дисциплинске границе, географске границе, границе које дефинишу хијерархију вредности. Студије фолклористике не могу занемарити овај покрет, замашно преиспитивајући некадашње и садашње границе успостављене између естетских начина изражавања или између дисциплина које их проучавају. У излагању ће бити речи о томе на који начин фолклористика прихвата или се опире новим искушењима.

Веселка Тончева

Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН
София, България
vestonch@gmail.com

**Извори за етномузиколожки изследвания:
първите публикации на песни с нотни текстове
в България от края на XIX и началото на XX век**

Текстът ще представи критичен прочит на някои от първите публикувани в България песни с нотни текстове от последното десетилетие на XIX и първото десетилетие на XX век. Те са обнародвани в поредицата „Сборник за народни умотворения, наука и книжнина”, чиято първа книга излиза през 1889 г., и са дело на местни учители, краеведи, музиканти и др. Дефицитите на тези първи нотирани песенни мелодии по отношение на точното отразяване на метроритмическата организация, мелодиката, съотношението между музикалния и словесния текст и т.н. са симптоматични за контекста на времето, в което са документирани. И тук става дума далеч не само за недостатъчната подготовка на записвачите, а по-генерално за липсата все още на теоретично осмисляне на закономерностите на българския музикален фолклор, както и на научна систематизация на песенния фолклор в жанрово и функционално отношение.

В текста ще се разгледат различни примери, илюстриращи проблемите в зората на нотирането на българска народна музика от различни региони, но ще бъдат привлечени и такива образци, които са „пионерски” по отношение на подходите за дешифриране и нотирание от гледна точка на съвременната етномузикология.

Разглеждани като извори обаче, независимо от съмненията в точността им, тези първи нотни записи са ценни документи за звуковия пейзаж на времето. Сред тях се наблюдават както селски, така и градски, а и междинни градско-селски песенни образци, възникнали от взаимните влияния на едните и другите. Чрез тези нотोगрами можем да реконструираме динамиката на промените в песенната култура на селото и града, характерна за разглеждания период.

Јелена Тоскић

Музеј на отвореном „Старо село” Сирогојно

Ужице, Србија

jelena.sirogojno@gmail.com

Фолклор и туризам - очување локалног фолклора или измишљање садржаја

Тема рада, *Фолклор и туризам – очување локалног фолклора или измишљање садржаја*, је актуелно антрополошко сагледавање употребе фолклорних форми у туризму. Фолклор као једна универзална категорија је за саме антропологе изузетно значајана. У процесу континуираних промена на друштвено-историјској основи долази и до промена у самом фолклору. Рад ће покушати да да одговоре како се у промоцији туризма користи корпус локалног фолклора, односно да ли се на тај начин чува или фолклоризује. У складу са тим посматраћемо различите фолклорне творевине, које су богате, слојевите и очуване и могу се користити у анализи употребе фолклора у туризму. Истицање фолклорних прича има за циљ да употпуни туристичку понуду управо онде где она не може бити изграђена на основу реалних потенцијала. У том смислу фолклорна грађа и уопштено културно наслеђе представља део туристичке понуде јер доприноси да се одређено место учини занимљивим за посету. Носиоци туристичке понуде су уједно и носиоци локалног интереса који у функцији туристичког потенцијала добијају улогу чувара и преносиоца локалног фолклорног наслеђа. Корисници (конзументи) туристичке понуде тј. посетиоци добијањем одређене информације преносе наслеђе у други план изван локалног. У том смислу задовољавају се културолошка и едукативна функција односно промоцијом културних добара, пејзажа, локалног наслеђа туристи се нуди доживљај за памћење и могућност истраживања (едукације) у смислу упознавања са националним и локалним културним вредностима. Током туристичке презентације често користе елементи фолклорне грађе и то најчешће у случајевима када је туристички потенцијал недовољан (нема плаже, стазе за скијање, хотеле, ресторане итд.).

Драгана Цвијовић, Јована Шћеповић

Институт за српски језик САНУ

Београд, Србија

cvijovicdragana@gmail.com, dimitrijevic.office@gmail.com

Пејоративи којима се именује човек у *Речнику ужичког говора* Р. Цвијетића

Речник ужичког говора Р. Цвијетића представља драгоцен документ о лексичком богатству (садржи око 11 хиљада одредница и хиљаду и по израза), обичајима, навикама, култури и традицији српског живља на одређеном делу српске језичке територије.

Предмет истраживања представљају именичке и придевске јединице негативне експресивне тоналности којима се у ужичком говору именује човек. Корпус чини *Речник ужичког говора* Радомира Цвијетића. Језичке јединице анализираћемо са лексичко-семантичког аспекта сврставајући их у одређене тематске групе и са лингвокултуролошког аспекта да бисмо пре свега: 1) делимично осветлили језичку слику света становника ужичког краја; 2) продрли у систем вредности ове друштвено-језичке заједнице; 3) уочили које се језичке јединице, а самим тим и реалије из друштвене стварности, перципирају негативно, непожељно, ниподаштавајуће. Овакав методолошки приступ помоћи ће осветљавању појединих елемената ужичке дијалекатске слике света, али и система вредности у оквиру традиције и културе говорника тог дела Србије.

Драган Цицварић

Музеј на отвореном „Старо село” Сирогојно

Ужице, Србија

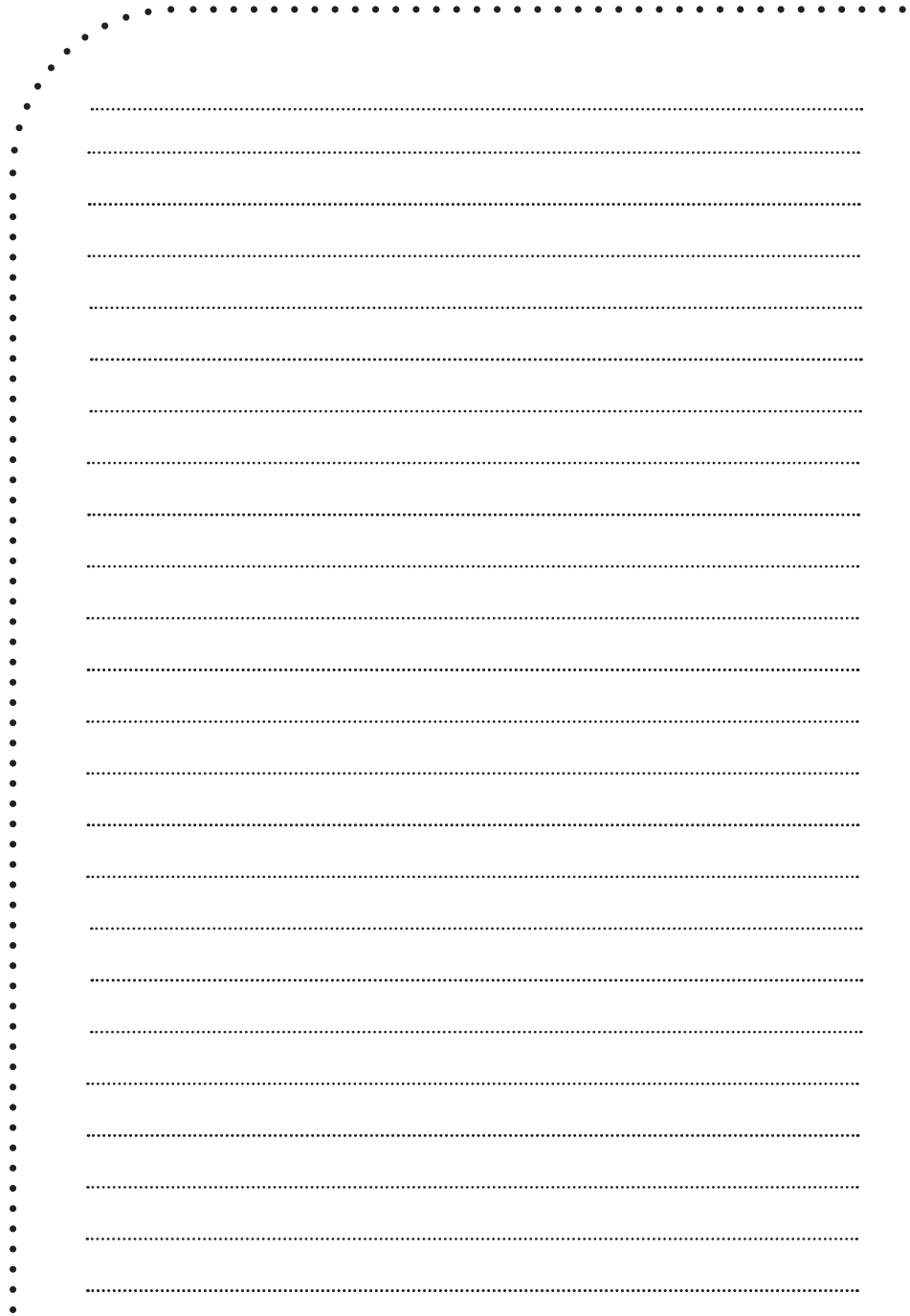
cicvaricdragan@gmail.com

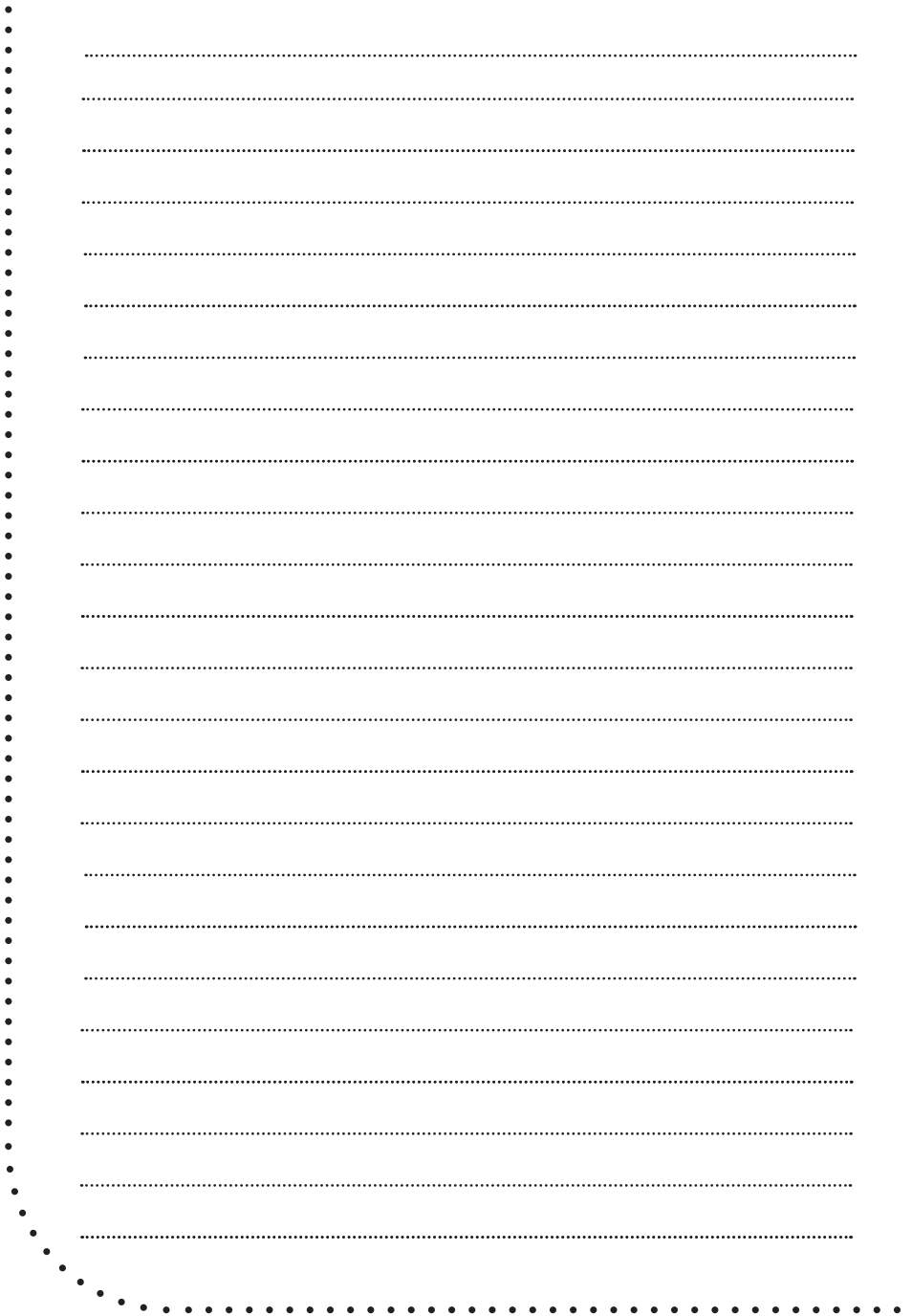
Митолошка основа српских фантастичних приповетки са краја XIX века

Демонолошка предања, односно меморате и фабулате, претходе фантастичној литератури. Када упоредимо приповетке познатих српских писаца XIX века са етнографском грађом, тачније демонолошким предањима, јасно уочавамо њихову повезаност. Као главне представнике тог повратка на фолклорне изворе академик Предраг Палавестра издваја Милована Глишића и Илију Вукићевића. Поред њих двојице, значајно место заузимају и Јанко Веселиновић и Светолик Ранковић. Српски приповедачи које сам одабрао користили су дословно елементе демонолошких предања која су потекла из народа. Фантастични свет из њихових приповедака у суштини изражава народне представе о животу и веровања у натприродна бића. То није случајно, јер су народна демонолошка предања одличан пример фантастичног жанра због тога што нас остављају у стању недоумице између природног и натприродног решења, а то је по Цветану Тодорову основна карактеристика фантастике. Нису само коришћени мотиви демонолошких предања већ и начин интерпретације, па и она скривена порука која се крије у основи ових предања – конфликт који се јавља у самој личности или у целокупном друштву. Ако узмемо у обзир да је прекорачење граница и отворен разговор о табуисаним темама основна функција и демонолошких предања, можемо закључити да су демонолошка предања уствари непосредни „кривци” за стварање фантастичне књижевности.

БЕЛЕШКЕ / NOTES

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page.

Међународни научни скуп
„Савремена српска фолклористика 14“
Ужице, 26–27. април 2024.

На корицама
Амблем Удружења фолклориста Србије;
детали са српске народне ношње,
фотографије у власништву Етно парка „Терзића авлија” и
сумерски цртеж, извор Википедија.

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

398(048)
82.09:398(048)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп Савремена српска фолклористика (14 ; 2024 ; Ужице)
Књига резимеа = Book of abstracts ; и Програм скупа = and Conference programme
/ Међународни научни скуп Савремена српска фолклористика 14 Ужице, 26 – 27. април
2024. = International Scientific Conference Contemporary serbian folkloristics 14 Užice,
April 26 – 27, 2024. ; [уредници Александра Бјелић, Немања Радуловић]. - Београд
= Belgrade : Удружење фолклориста Србије : Универзитетска библиотека “Светозар
Марковић” ; Ужице = Užice : Педагошки факултет Универзитета у Крагујевцу, 2024
(Београд : Сору Studio). - 46 стр. ; 19 cm

Текст на више језика. - Тираж 60.

ISBN 978-86-7301-207-0 (УБСМ)

а) Фолклористика - Апстракт

COBISS.SR-ID 142598153

УФС

УДРУЖЕЊЕ
ФОЛКЛОРИСТА
СРБИЈЕ

Универзитетска
библиотека
„Светозар Марковић“

Градски културни центар
Ужице

У ЕРА КУЛТУРЕ
УЖИЦЕ

ПРЕСТОНИЦА КУЛТУРЕ СРБИЈЕ 2024.

